

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

В.М. Гельман

(ініціали та прізвище)

« 25 »

08

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРАТЕГІЧНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
У СФЕРІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

ВИКЛАДАЧ Лепьохін Олександр Васильович, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку

Протокол № 1 від "25" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку
А. В. Череп

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми
О. В. Лепьохін

2025 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: lepekhn@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/my/index.php>

Телефон: 067-555-37-37

Інші засоби зв'язку: Viber (067-555-37-37)

Кафедра: фінансів, банківської справи та страхування, 5 корпус, ауд. 218.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки» є формування знань щодо теоретичних і практичних засад стратегічного та інноваційного управління розвитком системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

Концепція менеджменту - це система ідей, принципів, уявлень, що зумовлюють мету функціонування організації, механізми взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, характер відносин між окремими ланками його внутрішньої структури, а також визначають необхідний ступінь урахування впливу зовнішнього середовища на розвиток підприємства. Майбутнім фахівцям у сфері управління фінансово-економічною безпекою потрібні глибокі знання у сфері менеджменту. Курс включає теоретичні основи стратегічного й інноваційного менеджменту у забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємства. Тому основними завданнями курсу є:

- ознайомити студентів із значущістю та сутністю стратегічного управління в забезпеченні розвитку системи фінансово-економічної безпеки підприємства;
- сформувати у студентів сукупність теоретичних знань і практичних навичок розроблення стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства;
- сформувати у студентів вміння обґрунтовувати та використовувати інноваційні підходи в управлінні системою фінансово-економічної безпеки підприємства.

Відповідно до структурно-логічної схеми ОПП «Управління фінансово-економічною безпекою» курс «Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки» тематично пов'язаний з такими дисциплінами: «Менеджмент бізнес-процесів»; «Конкурентний аналіз та конкурентна політика»; «Маркетинг в розвитку підприємства».

Набуті студентами знання і навички будуть необхідні студентам при використанні інструментів прямого маркетингу для вирішення задач в економіці, написання кваліфікаційної роботи та професійній діяльності.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4 год.
Практичні заняття	24 год.	4 год.
Самостійна робота	54 год.	82 год.
Консультації	– за розкладом викладачів кафедри – в дні практичних занять – за попередньою домовленістю	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6278	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1). Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК5)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 1, 2	Опитування, тестування
Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (СК8)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 3, 4	Опитування, тестування
Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах (ПРН01)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темами 5, 6	Опитування, тестування
Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (ПРН06)	Підготовка та презентація доповіді за результатами самостійної роботи за темою 7	Опитування, тестування

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність та особливості стратегічного й інноваційного менеджменту

Передумови стратегічного управління. Обмеження стратегічного планування. Характеристика основних відмінностей поточного («регулярного») менеджменту та стратегічного управління Концепція управління. Характеристика підходів до розробки стратегій. Характерні особливості концепції стратегічного управління. Мета стратегічного управління. Принципова схема стратегічного управління підприємством. Цільовий підхід в управлінні. Основним питанням щодо застосування цільового підходу в управлінні є визнання ролі мети, як вихідного елемента будь-якої дії. Варіанти прояву цільового підходу в управлінні: «цільове управління», «управління за цілями» (МВО - Management by objectives), «управління за результатами», «програмно-цільовий метод управління» та ін. Стратегічне управління як сучасний варіант реалізації цільового підходу. Сутність стратегічного управління. Орієнтація стратегічного управління на визначення, обґрунтування та реалізацію довгострокових цілей організації. Принципи стратегічного управління (СУ). Спільні складові стратегічного управління будь-

якого типу: цілі, взаємозв'язок з середовищем, стратегії, способи їх виконання та коригування. Моделі стратегічного управління.

Змістовий модуль 2. Сутність та особливості стратегічного й інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки

Роль, значення, сутність і місце мети у стратегічному управлінні у сфері фінансово-економічної безпеки. Функції цілей, що впливають з їхньої ролі. Зміст мети в управлінні. Характеристика основних груп факторів, що визначають мету в управлінні. Роль суб'єктивного сприйняття ситуації у визначенні цілей. Вимоги до правильно сформульованих цілей. Місія, генеральна мета підприємства. Роль місії організації для забезпечення фінансово-економічної безпеки. Взаємозв'язок місії, цілей та підцілей організації. Класифікація цілей. 5 «Дерево цілей» підприємства. Вимоги до побудови «дерева цілей». Побудова «дерева цілей» методом забезпечення необхідних умов. Показники, що відбивають цілі організації.

Сутність та особливості інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки Становлення наукової концепції інноваційного менеджменту. Наукові підходи до інноваційного менеджменту. Системний підхід в інноваційному менеджменті. Система інноваційного менеджменту. Характерні риси інноваційного менеджменту. Сутність інноваційного менеджменту. Види й функції інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки.

Змістовий модуль 3. Система стратегій підприємства та місце у ній стратегії фінансово-економічної безпеки

Корпоративні стратегії підприємства. Завдання корпоративної стратегії. Складові ефективної корпоративної стратегії. Компоненти корпоративної стратегії. Базові корпоративні стратегії у відповідності до фаз життєвого циклу підприємства. Ділові стратегії підприємства. Базові стратегії конкурентоспроможності для різних типів підприємств. Сутність функціональних стратегій. Взаємозв'язок основних функціональних стратегій підприємства. Сутність стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства. Види інноваційних стратегій підприємства та їх сутність. Операційні стратегії як основа реалізації всіх інших. Об'єкти операційних стратегій.

Змістовий модуль 4. Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного та інноваційного менеджменту на підприємстві

Роль фінансово-економічного забезпечення (ФЕЗ) у стратегічному та інноваційному управлінні (СІУ). Вплив агентів зовнішнього та внутрішнього середовища на виробничий та операційний цикли організації. Властивості системи ФЕЗ як підсистема стратегічного та інноваційного управління. Сутність ФЕЗ стратегічного та інноваційного управління. Об'єкти впливу та суб'єкти ФЕЗ СІУ. Основні характеристики економічних відносин всередині та за межами підприємства. 6 Варіанти побудови фінансово-економічного забезпечення стратегічного та інноваційного управління. Мета та функції створення (удосконалення) ФЕЗ СІУ. Структура ФЕЗ СІУ.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми (Розміщено в СЕЗН ЗНУ)	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Стратегічний менеджмент як реалізація цільового підходу	3	0,5	За розкладом
Практичне заняття 1	Стратегічний менеджмент як реалізація цільового підходу	6	1	За розкладом
Самостійна робота	Складові стратегічного менеджмента	13	20	За розкладом
Лекція 2	Сутність та особливості стратегічного управління у сфері фінансово-економічної безпеки	2	0,5	За розкладом
Практичне заняття 2	Сутність та особливості стратегічного управління у сфері фінансово-економічної безпеки	6	1	За розкладом
Самостійна робота	Особливості стратегічного й інноваційного менеджменту	14	21	За розкладом
Лекція 3	Сутність та особливості інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки	3	1	За розкладом
Практичне заняття 3	Особливості інноваційного менеджменту у сфері фінансово-економічної безпеки	6	1	За розкладом
Самостійна робота	Особливості інноваційного менеджменту	13	20	За розкладом
Лекція 4	Система стратегій підприємства та місце у ній стратегії фінансово-економічної безпеки	2	1	За розкладом
Лекція 5	Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного та інноваційного менеджменту на підприємстві	2	1	За розкладом
Практичне заняття 4	Система стратегій підприємства та місце у ній стратегії фінансово-економічної безпеки. Фінансово-економічний механізм забезпечення стратегічного та інноваційного менеджменту на підприємстві	6	1	За розкладом
Самостійна робота	Система стратегій підприємства та їх особливості	14	21	За розкладом

Примітка. У разі розроблених і розміщених в СЕЗН ЗНУ методичних рекомендацій (вказівок) до практичних/семінарських/лабораторних занять, самостійної роботи, перелік питань/завдань можна НЕ подавати.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття 1	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темою 1 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ1 оцінюється максимально в 1 бал	1
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темою 1 змістового модуля 1 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Практичне заняття 2	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темою 2 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ2 оцінюється максимально в 1 бал. Тестування за змістовими модулями 1-2 оцінюється максимально в 10 балів	11
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темою 2 змістового модуля 2 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Практичне заняття 3	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темою 3 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ3 оцінюється максимально в 1 бал	1
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за темою 3 змістового модуля 3 (Розділ 3 робочої програми)	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з дотриманням загальних вимог	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	9
Практичне заняття 4	Письмове опитування	Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 4-5 (Розділ 3 робочої програми)	Письмове опитування за ЗМ4 оцінюється максимально в 1 бал. Тестування за змістовими модулями 3-4 оцінюється максимально в 10 балів	11
	Практичне завдання: Підготовка доповідей та презентацій за	Вимоги до виконання та оформлення: виконується у вигляді тез доповіді у друкованому вигляді з	Презентація доповіді та опитування оцінюється максимально в 9 балів (оцінюється глибина розкриття теми, її	9

	темами 4-5 змістового модуля 4 (Розділ 3 робочої програми)	дотриманням загальних вимог	актуальність; обґрунтованість відповідей на додаткові запитання)	
Усього за поточний контроль	8			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: два теоретичних питання	Питання для підготовки: за темами 1-5 (Розділ 3 робочої програми)	2*10	-
	Практичне завдання: ситуаційні завдання	Розв'язання ситуаційної вправи та обґрунтування висновків за результатами виконаного завдання	20	-
Усього за підсумкови й контроль	-	-	-	40

***Примітка.** Кожний вид навчальної роботи (кожне завдання) має оцінюватися окремо, для кожного виду контрольного заходу мають бути розроблені критерії оцінювання (деталізація критеріїв забезпечить об'єктивне оцінювання здобувачів).*

У разі розроблених і розміщених в СЕЗН ЗНУ системи накопичення балів і методичних матеріалів з підготовки до поточного та підсумкового контролю (контрольні заходи, їх зміст, критерії оцінювання) стовпчики 3-4 можна НЕ заповнювати. Зазначається: «Розміщено в СЕЗН ЗНУ».

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 440 с.
2. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2003. 396 с.
3. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
4. Михайлова Л.І, Гуторов О.І., Турчіна С.Г., Шарко І.О. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 234 с.
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: Університетська книга, 2010. 334 с.

6. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 366 с.
7. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2005. 276 с.
8. Мартиненко М.М., Ігнат'єва І.В. Стратегічний менеджмент: підручник. Київ: Каравела, 2006. 320 с.
9. Михайлова Л.І., Турчина С.Г. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
10. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. Київ: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2004. 560 с.
11. Ніколалюк С.І., Никифорчук Д.Й. Безпека суб'єктів підприємницької діяльності: курс лекцій / Серія: Бібліотека оперативного працівника. Київ: КНТ, 2005. 320 с.
12. Отенко І.П. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. 256 с.

Інформаційні ресурси

1. Сидоров О.А., Фісуненко Н.О., Альошина Т.В., Фоменко А.Є. Стратегічний менеджмент: підручник. Дніпро: Арт-Прес, 2024. 352 с. URL: file:///C:/Users/Gyrocopter-UA/Downloads/Universitet%20Kniga%233_%23Vnutr_Block_3.pdf (дата звернення: 20.08.2025).
2. Михайлова Л.І., Гуторов О.І., Турчина С.Г., Шарко І.О. М 69 Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 234 с. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/3007/1/%D0%9.pdf> (дата звернення: 22.08.2025).

7. Регуляції і політики курсу

Примітка. У цьому розділі науково-педагогічний визначає все, що є важливим для нього і здобувачів під час вивчення цієї навчальної дисципліни.

Наприклад:

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до здобувачів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Проінформувати та надати приклади, як необхідно оформлювати цитування, посилаючись на авторів запозичених фото, ілюстрацій тощо.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Прописати процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту

права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>